

ПРОБЛЕМИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

**Матеріали науково-практичної
конференції**

ЗМІСТ

ТВОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ВНЗ

Альмерот О.В.....	10
РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ УЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
Баліка Л.А.....	13
ТОЛЕРАНТНІСТЬ – ПРОФЕСІЙНА ЯКІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
Біда О.А.....	16
СУЧASNІ ОСВІТНІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Бобрицька В.І.....	21
ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ ЧЕТВЕРТОГО КЛАСУ В ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
- Бондаренко Г.Л., Сіzonенко К.В.....	26
ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ – КРОК ДО ОНОВЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ	
Буденкевич Ю.Л.....	29
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ	
Василієва Т.М.....	32
ІДЕННОМВНА КНИГА ЯК ЗАСІБ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	
Вільницька В.В.....	35
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	
Грітченко Т.Я.....	38

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ АВІАЦІЙНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	118
Кучай Т.П.	
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	120
Лапченко І.О.	
МОРАЛЬНІ ЦІННОСТІ У КОНТЕКСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	120
Лисенко О.М.	
ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦІПІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	123
Матвієнко О.В.	
РЕФЛЕКСІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МОБІЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ЗМІН	129
Марусинець М.М.	
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО ВИХОВАННЯ У ПОЗНАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	133
Маятіна Н.В.	
РОЛЬ ВІЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	139
Міськевич Л.В.	
ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	143
Мороз Д.В.	
ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ ВЧИТИСЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ – ОДНА З УМОВ УСПІШНОЇ ПОБУДОВИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	146
Наталич Л.В.	
150	

СИСТЕМА ВИХОВНОЇ РОБОТИ КОНОТОПСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ І-ІІІ СТУПЕНІВ №7 ІМЕНІ Г. ГУЛЯНИЦЬКОГО В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	153
Паненка Н.М.	
СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК САМОРЕГУЛЯЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	158
Петрова А.С.	
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	158
Прокопенко З.Л.	
ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ВИПУСКНИКА ШКОЛИ ДО УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА НА БАЗІ КОНОТОПСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ І-ІІІ СТУПЕНІВ №7 ІМЕНІ Г. ГУЛЯНИЦЬКОГО	161
Путюковйт С.В.	
СУВ'ЄСТВІСТЬ ЯК ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО ВМОТИВОВАНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	164
Севастюк М.С.	
МОВОЗНАВЧА ПІДГОТОВКА НОВОГО УЧИТЕЛЯ ДЛЯ НОВОЇ ШКОЛИ	166
Семеренко Г.В.	
ДЕВАТНА МЕТОДИКА ЯК КОМПОНЕНТ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО Мислення МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	171
Синчило А.В.	
ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	176
Суконара І.Г.	
ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	179
Тітієв В.М.	
182	

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
Телецька Л.І.....	185
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ УКРАЇНИ	
Тесленко В.В.....	188
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ УМІНЬ РОЗВ'ЯЗУВАТИ ТИПОВІ ЗАДАЧІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Тесленко Т.В.....	191
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ГЕТЕРОГЕННИМИ ГРУПАМИ УЧНІВ	
Тутова Т.Б.....	195
ПОЛІЕТНІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СФЕРИ СТУДЕНТА	
Цихмейструк О.М.....	200
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПИСЬМА УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ ОНОВЛЕНІХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	
Чабайовська М.І.....	205
МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ	
Чайченко В.Ф.....	208
ПІДГОТОВКА БАТЬКІВ-ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ МІЖСОБІСТІСНИХ СТОСУНКІВ ДІТЕЙ У ДИДЯЧОМУ БУДИНКУ СІМЕЙНОГО ТИПУ	
Чистяк О.В.....	212
ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У США	
Чичук А.П.....	214
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ЛІВОРУКИМИ ДІТЯМИ	
Шкарбан Л.В., Рибцова А.М.....	219
ВИКОРИСТАННЯ СУЧASNІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО- ВИХOVНІМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
Йонковська І.М.....	222

учнями вправ на формування уявлень про волю та вольові якості особистості; розвиток умінь приймати поставлену дорослим мету, самостійно її ставити, планувати й організовувати свою діяльність, діяти згідно із правилами різного рівня складності, підпорядкувати свою діяльність свідомо поставленій меті, переборюючи сторонні бажання, страх, лінощі; тренування на практиці різних вольових якостей, довірливості поведінки; розвиток уміння діяти за зразком; приступлення учням навичок спільної діяльності, самоконтролю.

АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Зарудня Ольга Миколаївна
викладач

Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

Зміст сучасної початкової освіти розвивається в напрямку зміцнення акцентів з отримання теоретично спрямованих знань з кожного предмета (як основної цілі навчання учня) на формування загальнонавчальних умінь, розвиток у дитини самостійних навчальних дій, які забезпечують її здатність швидко реагувати на запити часу, гармонійно взаємодіяти з технологічним суспільством, що швидко розвивається. Оскільки одним із найважливіших критеріїв якості освіти є її відповідність постійно змінним потребам суспільства, у підготовці викладача вищого навчального закладу, учителя початкової школи виникає необхідність діагностувати свою професійну діяльність. Визнання цього положення ініціює посилення уваги дослідників у галузі освіти до педагогічного моніторингу.

На основі аналізу наукових джерел встановлено, що означена проблема досліджується науковцями за такими основними напрямами, як: обґрутування наукових підходів до розкриття сутності «моніторинг», «педагогічний моніторинг» (В. Андреев, І. Бестужев-Лада, Б. Блум, М. Гузаров, Л. Зайцева,

Т. Заславська, О. Ляшенко, Д. Матрос, Д. Польс, О. Савченко); виокремлення та характеристика методологічних і теоретичних зasad проведення моніторингових досліджень (А. Борзенко-Мірошниченко, І. Булах, М. Бершадський, В. Горб, В. Гузесва, Г. Єльникова, О. Локшина, Т. Лукіна); аналіз особливостей освітнього моніторингу, його компонентів і засобів (З. Абасов, М. Аузіна, О. Вороніна, Ю. Дмитрієва); теоретичні основи моніторингу інноваційної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів (Л. Ващенко, О. Майоров, Н. Маркова, С. Шишов); моніторинг результативності діяльності навчальних закладів з дотримання освітніх стандартів (В. Бондар, Н. Вербицька, Т. Давиденко, І. Підласій).

Встановлено, що моніторинг професійної діяльності вчителя початкової школи є складною системою, яка дозволяє одержувати інформацію про зміст навчально-виховного процесу, форми, методи навчання, особливості професійної діяльності вчителя, яка є однією зі складових системи діяльності школи і суспільства загалом, де педагог одночасно виступає як об'єкт, що може впливати на освітній процес в навчальному закладі, використовуючи перспективний педагогічний досвід, досягнення теорії та практики. Відповідно, об'єктом моніторингового дослідження є як весь навчально-виховний процес, що передбачає дослідження освітнього середовища навчального закладу, змісту освіти, навчальної діяльності учнів, так і професійна діяльність учителя. Під час проведення моніторингу професійної діяльності вчителя застосовуються різноманітні способи й шляхи отримання інформації (теоретичні, емпіричні, статистичні методи обробки даних).

Впровадження моніторингових досліджень в освітній процес має такі етапи (за Г. Карпової, С. Мартиненко, С. Сіліною) [2; 3; 4]: нормативно-установчий, аналітико-діагностичний, прогностичний, діагностично-проміжний, заключно-діагностичний. Усі елементи структурно й функціонально пов'язані між собою і становлять цілісний цикл моніторингового дослідження. Неврахування одного з компонентів системи веде до неефективності й необ'ективних результатів дослідження.

Нормативно-установчий етап передбачає такі завдання, як: визначення мети і завдань дослідження, від специфіки й рівня конкретизації яких залежить весь процес моніторингу; визначення основних показників і критеріїв оцінки, які залежать від мети й завдань дослідження; вибір шляхів і методів встановлення реального рівня досліджуваного об'єкта. Під час проведення моніторингу професійної діяльності вчителя початкової школи можуть бути використані в поєднанні з строго формалізованими і мало формалізовані (неформалізовані) методи дослідження. Обов'язковим є застосування строго формалізованих методів – тестування, анкетування, опитування та інші. До неформалізованих належать безпосередні спостереження, бесіди, аналіз результатів діяльності. Поєднання всього комплексу різноманітних методів дослідження дає змогу зробити процес моніторингу найбільш ефективним.

Аналітико-діагностичний етап охоплює такі компоненти, як: збір інформації за допомогою розроблених методик; кількісна і якісна обробка отриманих результатів; вироблення педагогічного діагнозу. Відповідно до розроблених показників визначається рівень професійної підготовки, результативність педагогічної діяльності вчителя. Логічним інструментарієм під час формулювання педагогічного діагнозу є причинно-наслідковий аналіз отриманих і оброблених даних педагогічного моніторингу.

Прогностичний етап має на меті відповідно до виробленого плану усунення причин або умов, що заповільнюють чи перешкоджають ефективному функціонуванню навчально-виховного процесу, визначення оптимальних шляхів подальшого розвитку освітньої системи.

Діагностично-проміжний етап передбачає аналіз результатів окремих етапів проведеної роботи, уточнення реальних досягнень об'єктів моніторингу, порівняння їх із нормативними показниками, встановлення причин відхилень на основі логічного аналізу, розроблення стратегії корекційно-розвивальної роботи.

Заключно-діагностичний етап полягає в отриманні інформації про результати організації проведення, рівня ефективності моніторингового

дослідження. Заключно-діагностичний етап складається з таких дій: оцінка стану об'єкта моніторингу за допомогою різноманітних діагностичних прийомів, порівняльний аналіз отриманих даних з початковими; формулювання висновків про відповідність цілей і завдань моніторингу одержаним результатам дослідження.

Таким чином, поетапне проведення моніторингу сприятиме підвищенню рівня професійної діяльності вчителя початкової школи, а відтак – й ефективності навчально-виховного процесу загалом, що дозволить виробити науковий підхід до організації практичної діяльності кожного педагога. Результати моніторингових досліджень уможливлюють стимулювати педагогів до самостійного осмислення, визначення методів і засобів особистісно-професійного зростання.

Список використаних джерел

1. Горб В.Г. Педагогический мониторинг в вузе: методология, теория, технологии. – Екатеринбург: УрГПУ, 2003.
2. Карпова Г.А., Силина С.Н. Педагогический потенциал психолого-педагогического мониторинга в образовательном учреждении // Психолого-педагогические проблемы социализации личности / Под ред. С.Н. Силиной. – Шадринск: Изд-во Шадринского пед. института, 1997. – С. 197-201.
3. Мартиненко С.М. Система підготовки вчителя початкових класів до діагностичної діяльності: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04 / Мартиненко Світлана Миколаївна; АПН України ; Інститут педагогіки. – К., 2009. – 476 с.
4. Силина С.Н. Професиографічний мониторинг в педагогических вузах // Педагогика. – 2001. – №7. – С. 47-53.